

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

Стандартом регламентується наступний перелік компетентностей випускника: інтегральна компетентність, загальні компетентності (ЗК1-ЗК7), спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК1-СК14).

Інтегральна компетентність стандарту фактично дублює першу компетенцію Давоського економічного форуму: *вміння вирішувати складні завдання*.

Загальні та спеціальні компетенції стандарту практично співпадають із дослідженнями Міжнародного економічного форуму.

Висновки. Введені в дію стандарти вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» розроблені на базі рекомендацій ЮНЕСКО і передбачають модернізацію вищої освіти України з перспективою підготовки кадрів, для яких самим затребуваний навиком стане навчання впродовж життя. Слід відмітити, що в стандартах врахована тенденція розвитку національної науки та українського суспільства

Список літератури

1. Делор Ж. та ін. Міжнародна комісія по освіті для XXI сторіччя.: Доповідь ЮНЕСКО: освіта прихований скарб // ВВМ. 1997. No 9. С. 22–23.
2. Доповідь Всесвітнього економічного форуму The Future of Jobs, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reports.weforum.org/future-of-jobs-2016/>
3. Наказ МОН України від 10.07.2019 року за № 959. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
4. Савенко І.І. Модернізація вищої освіти – невідкладна проблема сьогодення. VIII Міжнародна науково-практична конференція «Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття» 15-16 жовтні 2020 р. Одеса. ОНАХТ

УДК 37.091.312:378.147-057.87

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

**Ю.В. Дьяченко, І.М. Агєєва, І.О. Седікова, Є.М. Коренман,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Студентоцентроване навчання – це процес якісної трансформації навчального середовища для здобувачів вищої освіти, метою якого є покращення їх автономії і здатності до критичного мислення на основі результативного підходу.

На сьогодні, завданнями, які стоять перед кожним ВНЗ є:

– провадження практик студентоцентрованого навчання в освітній процес.

- розроблення моделі залучення роботодавців до формування освітніх програм.
- участь здобувачів вищої освіти у формуванні освітніх програм.
- вибір студентами дисциплін для формування власної освітньої траєкторії.
- впровадження сучасних практик забезпечення якості (Quality Assurance) в діяльність закладу освіти.

Ми дослідили документ «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)», розробником якого є Європейська мережа із забезпечення якості вищої освіти (ENQA) і встановили, що втілення студентоцентрованого навчання і викладання передбачає: – повагу й увагу до розмаїтості студентів та їхніх потреб, уможливлючи гнучкі навчальні траєкторії; – застосування різних способів подачі матеріалу, де це доречно; – гнучке використання різноманітних педагогічних методів; – регулярне оцінювання і коригування способів подачі матеріалу та педагогічних методів; – заохочення в студентів почуття незалежності водночас із забезпеченням належного наставництва і підтримки з боку викладача; – розвиток взаємоповаги у стосунках студента і викладача; – наявність належних процедур реагування на студентські скарги.

При цьому орієнтирами забезпечення якості оцінювання з позицій студентоцентрованого навчання згідно ENQA є: – викладачі обізнані з наявними методами екзаменування та контролю знань і одержують підтримку в розвитку своїх навичок у цій сфері; – критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; – оцінювання дозволяє студентам продемонструвати, наскільки вони досягли запланованих навчальних результатів. Студенти одержують зворотний зв'язок, який за потреби супроводжується порадами щодо навчального процесу; – де можливо, оцінювання здійснюється більш ніж одним екзаменатором; – правила оцінювання передбачають можливість врахування пом'якшуючих обставин; – оцінювання послідовно і справедливо застосовується до всіх студентів та проводиться відповідно до встановлених процедур; – існує формальна процедура подання апеляцій із боку студентів.

Отже, студентоцентроване навчання включає в себе методи навчання, які переносять фокус освіти з викладача на студента і, на нашу думку, може бути реалізоване в наступному:

1. Викладач не має бути лектором, він фасилітатор у навчальному процесі.
2. Менше лекцій – більше досліджень, дискусій та проектних робіт.
3. Застосування «flip learning» («перевернене навчання»). Дана методика набуває все більшої популярності як практичний підхід у навчанні. Однією з причин звернення до цієї методики є необхідність правильної та ефектвної організації самостійної роботи студентів, що б сприяло розвитку вмінь активного навчання, пізнавальної активності й готовності до безперервної освіти. Така модель навчання передбачає, що студенти знайомляться з новим

матеріалом до заняття і зосереджуються на опрацюванні вивченого під час заняття – це може включати завдання, пов'язані з аналізом-синтезом інформації, а також вирішенням проблемних завдань. Для більшої ефективності такого підходу, студенти виконують завдання вдома, а під час заняття відбуваються види діяльності, направлені на обговорення та забезпечення зворотного зв'язку. Таким чином, «перевернене навчання» являє собою педагогічну модель, за якої типові елементи навчання – подача матеріалу та елементи домашнього завдання – міняються місцями.

4. Застосування «problem based learning». Це метод навчання, в якому реальні складні проблеми використовуються як освітній інструмент. Він стимулює застосовувати навички критичного мислення та вирішення проблем за обмежений час і надає справжній досвід, який сприяє активному процесу вивчення, допомагає систематизувати знання та природно інтегрує навчання в реальне життя. При цьому проблема: – повинна стимулювати до глибшого розуміння концепцій чи теорій; – повинна вимагати, щоб студенти приймали обґрунтовані рішення та захищали їх; – повинна містити такі завдання, щоб для їх вирішення студентам необхідно було пов'язати її з попередніми дисциплінами/знаннями; – має бути такого рівня складності, щоб стимулювати учнів об'єднатися задля досягнення мети; – початкові кроки її вирішення мають бути цікавими, щоб мотивувати студентів до подальшого дослідження. До проблемного навчання входять такі напрями як дослідження випадків (case studies), рольові ігри та симуляції (імітації певних процесів та явищ).

5. Застосування технології «Clickers». «Clickers» – це додаток, який побудовано за принципом інтерактивного спілкування. Це можливість вимірювати, відслідковувати й оцінювати знання студентів у процесі лекцій чи практичних занять. Викладач може оперативно реагувати, наскільки студенти засвоюють знання, які він до них доносить, допомагати студентам, які потребують додаткового роз'яснення і збирати статистику розуміння викладеного матеріалу. Це також допоможе викладачу розробляти завдання відповідно до потреб певної групи студентів, планувати наступні лекційні та практичні заняття, заохочуючи студентів до активної пізнавальної діяльності й зекономити час на оформлення документації щодо оцінки знань. Технології «Clickers» можуть забезпечити значні додаткові переваги у порівнянні з іншими активними методами навчання, такими, наприклад, як дискусії. В процесі звичайного обговорення тільки один або два студенти мають можливість відповісти на поставлене викладачем запитання. Якщо навіть відповідь правильна, викладач не має можливості оцінити, чи знали відповідь на поставлене питання інші студенти. До того ж, студент, який не впевнений в правильності своєї відповіді, може не захотіти взяти на себе ризик помилитися. Анонімність при використанні клікера гарантує повну, або хоча б часткову участь невпевнених в собі студентів.

159	ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ОСВІТИ В УКРАЇНІ Т.В. Константинова, В.А. Шалений, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	355
160	ЦИФРОВІЗАЦІЯ В ОСВІТІ С.Ю. Вігуржинська, В.І. Колесник, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	357
161	ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА ТЕХНІЧНИХ НАУК Н.В. Жихарєва, В.О. Когут, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	360
162	ДЕЯКІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ Л.Г. Віннікова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	361
163	РАДИКАЛЬНІ ЗМІНИ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ВИМОГИ ЧАСУ І.І. Савенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	362
164	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС Ю.В. Дьяченко, І.М. Агєєва, І.О. Седікова, Є.М. Коренман, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	364
165	ВИКЛИКИ ДЛЯ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ІМОВІРНІ ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВИТКУ Ю.О. Левтринська, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	367
166	ФОРТИФІКАЦІЯ - ЯК НАУКОВА ОСНОВА РОЗРОБКИ Й УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ Л.М. Тележенко, І.М. Калугіна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	370
167	ПРОБЛЕМА УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ Г.А. Черняк, Є.Р. Петракова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	372
168	МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ЗВО ЯК ЗАСІБ СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В.В. Немченко, Г.В. Немченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	375
169	СУЧАСНЕ ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ А.Д. Салавеліс, І.М. Калугіна, С.Л. Колесніченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	377
170	НАБУТТЯ ЗНАНЬ І НАВИЧОК З БЖД, ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ - ВИБІРКОВІСТЬ ЧИ ЖИТТЄВА НЕОБХІДНІСТЬ? В.М. Лисюк, О.О. Фесенко, С.М. Неменуца, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	379
171	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ВИЩІЙ ОСВІТІ О.В. Тарасова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	382
	СЕКЦІЯ 4	385
172	УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ Б.В. Єгоров, І.В. Солоницька, Ф.А. Трішин, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	385

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ